

Een gezonde groei

Bedrijfseconomische ontwikkelingen in de cumelasector 2001-2014

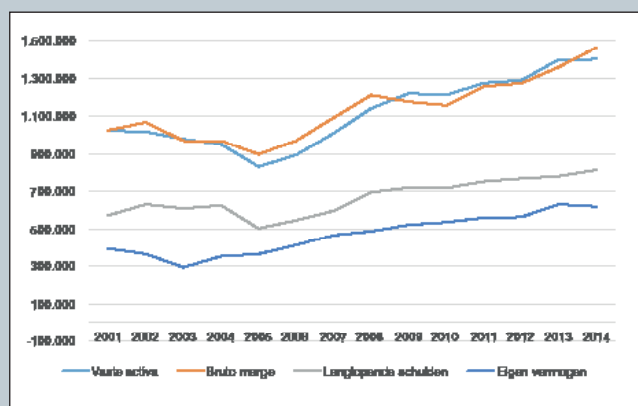
Als we kijken naar de financiële positie van cumelabedrijven over de periode 2001-2014 zien we een aantal ontwikkelingen. Een gezonde groei, een toenemend eigen vermogen, behoud van liquiditeit en een toename van investeringen in onroerend goed zijn daarvan de belangrijkste. We zetten voor u op een rij hoe de financiële positie van cumelabedrijven zich in deze veertien jaar heeft ontwikkeld.

De cumelasector heeft de afgelopen veertien jaar een gezonde groei doorgemaakt. Dat kunnen we concluderen als we kijken naar de gegevens in grafiek 1. Het valt op dat de groei van bruto marge en vaste activa vrijwel gelijk opgaat. In 2005 lag de bruto marge van bedrijven in de cumelasector op gemiddeld € 897.083,-, de boekwaarde vaste activa bedroeg € 829.575,-. Dit steeg naar een bruto marge van € 1.463.497,- en een boekwaarde vaste activa van € 1.399.77,-. In negen jaar tijd is dat een stijging van respectievelijk 7 en 7,6 procent per jaar. In de periode voor 2005 zien we een daling van de bruto marge en de boekwaarde vaste activa. Dit werd veroorzaakt door een periode van laagconjunctuur in die tijd.

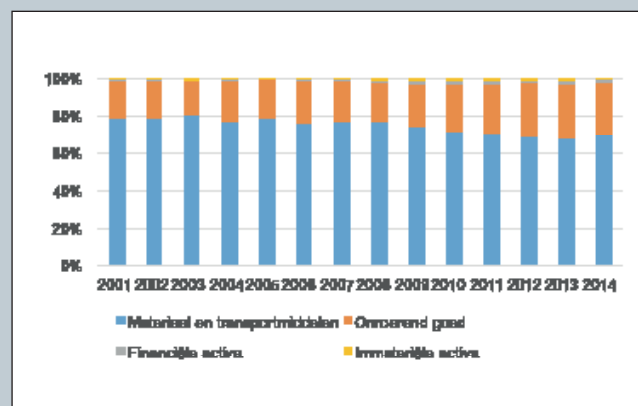
De vaste activa bestaat uit machines, transportmiddelen en overige activa, onroerend goed en immateriële en financiële activa. Veruit het grootste deel van de vaste activa bestaat uit machines, transportmiddelen en overige activa. Grafiek 2 laat dit zien. Wat opvalt is dat er de afgelopen tien jaar meer is geïnvesteerd in onroerend goed. Van de vaste activa bestaat in 2014 27,7 procent uit onroerend goed, terwijl dit in 2005

nog 20,8 procent was. Het laat zien dat cumelabedrijven een professionaliseringsslag maken, waarbij de uitstraling en functionaliteit van het onroerend goed een belangrijk onderdeel is. Het is terug te zien in een toenemend aantal bedrijven dat niet alleen investeert in machineberging, maar ook in een representatief kantoor. Het tekent een sector die professioneler wordt en beseft dat het geld niet alleen wordt verdiend met personeel en machines, maar ook op kantoor.

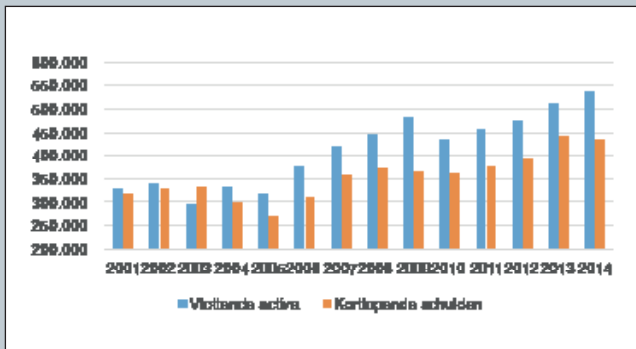
In grafiek 1 valt verder op dat ook de langlopende schulden en het eigen vermogen zich vrijwel gelijk ontwikkelden. De langlopende schulden bedroegen in 2005 € 501.496,-, terwijl het eigen vermogen € 363.577,- was. In 2014 steeg dit naar respectievelijk € 813.033,- en € 618.100,-. We kunnen zelfs concluderen dat het eigen vermogen met gemiddeld 7,8 procent stijging van de langlopende schulden. De solvabiliteit (eigen vermogen in verhouding tot het totaal vermogen) bedroeg over de afgelopen tien jaar gemiddeld 31,6 procent. Een richtlijn voor financiers is een solvabiliteit van 30 procent.

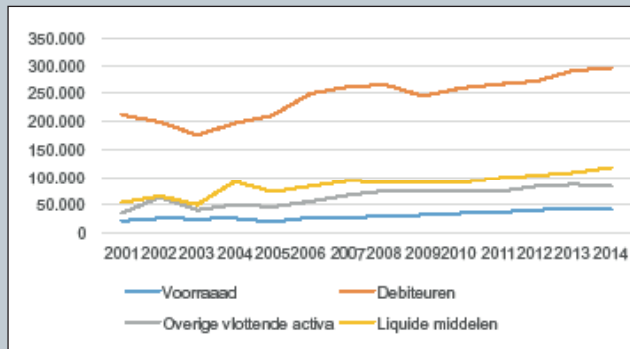
Grafiek 1.
Bruto marge, vaste activa, langlopende schulden en eigen vermogen 2001-2014 (euro's).

Grafiek 2.
Ontwikkeling vaste activa 2001-2014 (%).

Grafiek 3.
Vlottende activa en kortlopende schulden 2001-2014 (euro's).

Grafiek 4.
Vlottende activa 2001-2014 (euro's)

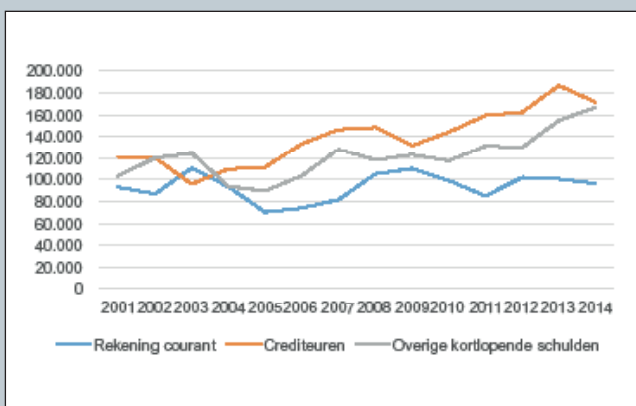
Liquiditeit constant

Nu we weten dat de vaste activa, de langlopende schulden en het eigen vermogen met circa zeven procent per jaar stegen, is het de vraag hoe het totaal vermogen zich ontwikkelde. De totale balanswaarde bedroeg in 2005 € 1.178.378,- en steeg naar € 1.938.128,- in 2014, een stijging van 7,2 procent per jaar. Gelijke tred dus met hetgeen we eerder zagen. Het betekent dat ook de vlottende activa en kortlopende schulden zich in dezelfde verhoudingen ontwikkelden (grafiek 2).

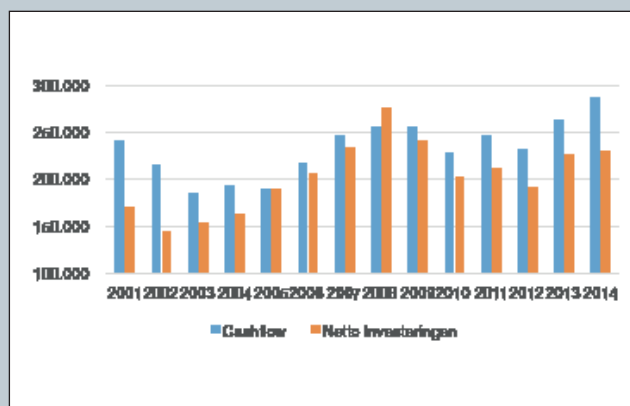
In grafiek 3 zijn de vlottende activa en kortlopende schulden over de periode 2001-2014 weergegeven. De stijging van de vlottende activa en die van de kortlopende schulden waren in de afgelopen negen jaar respectievelijk 6,0 en 6,7 procent. Dit ligt in lijn met de ontwikkelingen van de balanswaarden die we eerder zagen. Het verschil tussen vlottende activa en kortlopende schulden is het werkkapitaal en geeft inzicht in de liquiditeitspositie. De grafiek laat zien dat het verschil tussen beide de afgelopen tien jaar vrij constant was. Gemiddeld kwam het werkkapitaal in de afgelopen

tien jaar uit op € 92.731,-. De current ratio (vlottende activa/kortlopende schulden) was in de afgelopen veertien jaar gemiddeld 1,2. Een richtlijn voor de current ratio is dat deze tussen de 1 en 1,5 moet liggen.

De vlottende activa bestaat uit debiteuren, voorraad, liquide middelen en overige vlottende activa. De kortlopende schulden bestaan uit rekening courant, crediteuren en overige kortlopende schulden. De ontwikkeling ervan in de periode 2001-2014 is te zien in grafiek 4 en 5. De relatief beperkte groei van de rekening courant is de meest opvallende ontwikkeling. Mogelijke verklaringen hiervoor zijn dat bedrijven meer aandacht hebben voor financieringen in hun bedrijf en de veranderde houding van banken. Het rentepercentage voor langlopende leningen lag duidelijk lager dan de rente die werd betaald voor de rekening courant. Een lagere financiering via de rekening courant is hiermee te verklaren. Het voordeel voor banken om te financieren via langlopende leningen of financiële lease is dat er wordt afgelost.

Grafiek 5.
Kortlopende schulden 2001-2014 (euro's)

Grafiek 6.
Cashflow en netto investeringen 2001-2014 (euro's).

De afgelopen jaren hebben de bedrijven duidelijk meer geïnvesteerd in kantoor en overige gebouwen.

Cashflow en investeringen

Tot slot laten we de ontwikkeling van de cashflow in relatie tot investeringen zien (grafiek 6). De cashflow is het bedrijfsresultaat plus de afschrijvingen. Allereerst valt op dat het niveau van investeringen de ontwikkeling van de cashflow volgt. Stijgt het resultaat, dan stijgt ook het investeringsniveau en andersom. Verder valt op dat in de afgelopen vijf jaar de investeringen duidelijk onder het niveau van de cashflow lagen. Een gezonde situatie, omdat er daarmee ruimte blijft voor aflossingen, onttrekkingen en het opvangen van tegenvallers. Alleen in 2008 waren de investeringen hoger dan de cashflow. Op dat moment werd er nog volop geïnvesteerd, terwijl de resultaatontwikkeling bij het begin van de economische crisis stagneerde.

Gezonde groei

Al met al kunnen we concluderen dat de groei die we zien in bruto marge in gelijke mate terugzien in de waarde van het machinepark. Zowel het eigen vermogen en de langlopende schulden ontwikkelden zich op gelijk niveau mee. De liquiditeitspositie bleef constant. We kunnen spreken van een gezonde groei, zowel in eigen vermogen als in liquiditeit.

TEKST: Dieuwier Heins

Debiteurentermijn

Kijken we naar de debiteurentermijn, dan lag deze in de afgelopen veertien jaar op gemiddeld 57 dagen. De afgelopen tien jaar was een daling waarneembaar, waarbij de debiteurentermijn in 2014 uitkwam op 51 dagen.

We mogen concluderen dat bedrijven het debiteurenbeleid hebben aangescherpt. De verhouding debiteuren/crediteuren lag tussen 2001 en 2014 op gemiddeld 1,8. Ook hier zien we een lichte daling (1,7 in 2014), die met name het gevolg was van het strakkere debiteurenbeheer. Het betekent dat de betalingsmoraal van cumelabedrijven de afgelopen jaren niet veranderde. Opgemerkt kan worden dat de debiteurentermijn in 2015 weer is opgelopen, met name bij de agrarische loonbedrijven. De belangrijkste oorzaak was de lage melkprijs in de veehouderij.

CUMELA Kompas Analyse

In 2001 heeft CUMELA Nederland het bedrijfseconomisch onderzoek zoals dat werd uitgevoerd door LEI-DLO in eigen hand genomen. Inmiddels doen jaarlijks bijna 500 bedrijven mee aan de huidige kengetallenvergelijking CUMELA Kompas Analyse. Voor dit artikel is gebruik gemaakt van de gegevens uit de database van CUMELA Kompas Analyse over de periode 2001-2014.

De gegevens zijn per jaar afkomstig van verschillende bedrijven. Met name in de periode voor 2005 ligt het aantal deelnemers met 100 deelnemers per jaar een stuk lager dan de periode erna. Bij alle typen bedrijven zien we groei van het aantal deelnemers. Deze groei is het grootst bij de grondverzetbedrijven (440 procent over de periode 2001-2013). De stijging van agrarische loonbedrijven als deelnemer is met 161 procent over de periode 2001-2013 het kleinst.